

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 37
Ημερομ. Κατάθεσης: 6/10/2025

Αθήνα, 6 Οκτωβρίου 2025

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Την Υπουργό Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: «Σπιτάκια Ανακύκλωσης»: Άλλο ένα σκάνδαλο επί διακυβέρνησης ΝΔ με Ευρωπαϊκά κονδύλια.

Κύριοι Υπουργοί,

Κατά την περίοδο 2019-2023, οι Φορείς Διαχείρισης Απορριμμάτων, ο ΕΔΣΝΑ για την Αττική, ο ΕΣΔΑΚ για την Κρήτη και ο ΦοΔΣΑ Πελοποννήσου, προέβησαν στην προμήθεια δεκάδων «πολυκέντρων ανακύκλωσης», τα λεγόμενα και «σπιτάκια ανακύκλωσης», με σκοπό τη χωριστή συλλογή μετάλλων, πλαστικών, γυαλιού και χαρτιού. Οι προμήθειες αυτές χρηματοδοτήθηκαν κυρίως από το ΕΣΠΑ 2014-2020, το οποίο έχει πλέον ολοκληρωθεί οριστικά.

Το 2021, η Επιτροπή Περιβάλλοντος της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Αττικής (ΠΕΔΑ) είχε αναδείξει ενδείξεις σοβαρής κακοδιαχείρισης των διαδικασιών ανάθεσης που αφορούσαν στα «σπιτάκια ανακύκλωσης». Τον ίδιο χρόνο ζητήθηκε από την Επιτροπή

Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η διενέργεια ελέγχου για να διαπιστωθούν οι παρατυπίες στις προμήθειες αυτές.

Το 2023, η ΕΔΕΛ ολοκλήρωσε το πόρισμα της, αποκαλύπτοντας σοβαρά ευρήματα. Διαπιστώθηκε ότι στις διαδικασίες προμήθειας των εν λόγω πολυκέντρων ανακύκλωσης υπήρξαν φαινομενικά ανταγωνιστικές προσφορές με σκοπό να δικαιολογηθεί το υπερκοστολογημένο κόστος των 300.000 ευρώ ανά μονάδα, ενώ στην αγορά υπήρχαν αντίστοιχα προϊόντα που κόστιζαν έως και το 1/5 αυτού του ποσού (περίπου 66.000 ευρώ). Επιπλέον, τα «σπιτάκια ανακύκλωσης» χρησιμοποιούνταν για ανακύκλωση υλικών συσκευασίας, τα οποία έπρεπε να διαχειρίζονται μέσω των υφιστάμενων συστημάτων «ευθύνης του παραγωγού», όπως η ανταποδοτική ανακύκλωση ή οι μπλε κάδοι της ΕΕΑΑ, και όχι από τους φορείς διαχείρισης απορριμμάτων, με αποτέλεσμα σπατάλη ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων.

Η ΕΔΕΛ διαπίστωσε επίσης ότι:

- Οι αναθέτουσες αρχές δεν τεκμηρίωσαν τον εύλογο προϋπολογισμό των συμβάσεων.
- Οι τεχνικές προδιαγραφές δεν διασφάλιζαν ισότιμη πρόσβαση υποψηφίων και δημιουργούσαν εμπόδια στον υγιή ανταγωνισμό.
- Υπήρξε μερική διαφοροποίηση μεταξύ προκηρυγμένου και παραληφθέντος φυσικού αντικειμένου.
- Δεν έγιναν επαρκείς έλεγχοι για την αξιοπιστία των ποσοτήτων των ανακυκλώσιμων υλικών που δηλώνονταν.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΔΕΛ επέβαλε δημοσιονομική διόρθωση ύψους 3 εκατομμυρίων ευρώ στον ΕΔΣΝΑ, ενώ στους άλλους δύο φορείς δεν επιβλήθηκε προσωρινά καμία διόρθωση, δεδομένου ότι δεν υπήρξαν εκταμιεύσεις για τις συγκεκριμένες προμήθειες.

Σχεδόν δύο χρόνια μετά την έκδοση του πορίσματος της ΕΔΕΛ, τον Σεπτέμβριο του 2025, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ζητά την επιστροφή συνολικά περίπου 40 εκατομμυρίων ευρώ: 18.136.860 ευρώ από τον ΕΔΣΝΑ, 10.955.400 ευρώ από τον ΕΣΔΑΚ και 10.590.220 ευρώ από τον ΦοΔΣΑ Πελοποννήσου. Τα ποσά αυτά πρέπει να επιστραφούν εντός 15 ημερών, ενώ σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προβλέπεται παρακράτηση από τις εισφορές των δήμων προς τους φορείς διαχείρισης απορριμμάτων, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

Παράλληλα, όπως αναφέρεται σε δημοσιεύματα, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) έχει ξεκινήσει προκαταρκτική εξέταση για πιθανή κακοδιαχείριση ευρωπαϊκών κονδυλίων, ύψους περίπου 11,9 εκατομμυρίων ευρώ, σε έργα αναφορικά με τα «σπιτάκια ανακύκλωσης» σε Αττική, Πελοπόννησο και Κρήτη. Η έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας αφορά καταγγελίες για υπερκοστολόγηση έως και τέσσερις φορές πάνω από το κόστος που ισχύει σε άλλες χώρες της Ευρώπης και αδιαφάνεια στη διαχείριση των απορριμμάτων. Όπως έχει δηλώσει ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, κάθε καταγγελία ερευνάται και η Δικαιοσύνη αποφασίζει εάν θα προχωρήσει σε περαιτέρω ενέργειες.

Με βάση τα παραπάνω, ερωτάσθε κ.κ Υπουργοί

- 1. Προτίθεται η Κυβέρνηση να διερευνήσει πλήρως την υπόθεση που αφορά στα «σπιτάκια ανακύκλωσης», ώστε να εντοπιστούν και να αποδοθούν ευθύνες σε όσους έλαβαν αποφάσεις ή συμμετείχαν σε διαδικασίες που οδήγησαν σε δόλο ή βαριά αμέλεια;**
- 2. Ποιο είναι το σχέδιο για την αποτροπή μετακύλισης του κόστους επιστροφής των 40 εκατομμυρίων ευρώ στους δήμους και στους πολίτες, και ποιες εγγυήσεις υπάρχουν ότι δεν θα θιγούν οι υπηρεσίες διαχείρισης απορριμμάτων; Με απλά λόγια, πώς θα διασφαλίσετε ότι το κόστος δεν θα επιβαρύνει και πάλι τον Έλληνα φορολογούμενο;**

3. Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει το Υπουργείο για τη διασφάλιση πλήρους διαφάνειας, ελέγχου και τεκμηρίωσης όλων των προμηθειών που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους;
4. Υπάρχει συνεργασία και συντονισμός με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και ποια είναι η στάση της Κυβέρνησης απέναντι στις ευρωπαϊκές διαδικασίες διερεύνησης των παρατυπιών;
5. Προβλέπονται θεσμικές αλλαγές ώστε να αποτραπούν ανάλογες περιπτώσεις κακοδιαχείρισης σε ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα χρηματοδότησης στο μέλλον, μετά και από το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ

Μπιάγκης Δημήτριος

Γερουλάνος Παύλος

Βατσινά Ελένη

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Δουδωνής Παναγιώτης

Κατρίνης Μιχάλης

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Λιακούλη Ευαγγελία

Μουλκιώτης Γεώργιος

Νικητιάδης Γεώργιος

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Πάνας Απόστολος

Παρασύρης Φραγκίσκος

Σταρακά Χριστίνα

Χνάρης Εμμανουήλ